Brassó, 1893. IX. évfolyam | 87-ik szám. | Szombat, augusztus 19.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 " 50 "
Negyedévre . . 1 " 75 "
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollektorújában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztőségi iroda Brassó, Kapu-utcza 24. szám alatt, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő: Dr. ZAKARIÁS JÁNOS. Kéziratok vissza nem adatnak.

Laptulajdonos: A Közművelődés irodalmi és munyomdai részvtársa. Kolozsvár. Kiadó: Bernstein Márk — Brassói Közművelődés nyomda.

Püspök és kir. tanfelügyelők.

„Ha nehéz lélekkel is, de azt kell felelnem, hogy többelől s pedig nagyon megbizható helyekről azt tudatták velem, hogy az egész személyes boszu s érdek müve s a fórendezö — Biharmegye tanfelügyelője. S ha elnézem azt a szerepet, melyet Sipos Orbán ur (a biharmegyei tanfelügyelő) a „Nagy-Várad" hasábjain a Dringó-ügyben játszik, sajnos! — hinnem kell e tudósitások alaposságát."

Pável nagyváradi gör. kath. püspök az, a ki ezen nyilatkozatával a Nagyváradon történt oláh-ellenes tüntetésekért Sipos Orbán biharmegyei kir. tanfelügyelőt teszi felelössé a világ előtt. (Lásd az „Egyetértés" idei 224. számában: „Beszélgetés Pável püspökkel".)

„És Pituk Béla?"

„Róla csak annyit, hogy ha csakugyan jelent meg tőle magyar nyelven egy röpirat, azt ö nem irhatta, mert öt erre képesnek nem tartom. Hanem ez alighanem egy szomszéd tanfelügyelőségben gyártódott." Sietünk megjegyezni, hogy e szomszédmegye Aradmegye s hogy az a kir. tanfelügyelő, a ki itt azzal van vádolva, hogy a Pituk Béla röpirata az ö irodájában gyártódott, nem más mint Varjassy, Árpád Aradmegye tanfelügyelője, kinek az aradvárosi 1848/49. évi történelmi muzeum megalapitása körül elévülhetetlen érdemei vannak.

A harmadik kir. tanfelügyelő Traunschenfels Emil Szeben megye tanfelügyelője, a kit — mint lapunk közelebbi számában láttuk — azzal vádol a n.-szebeni „Telegraf Roman," hogy nem akarta aláirni a gör.-kel. papjeiöltek magyar nyelvi bizonyitványait. Ez utóbbi vád értékének leszállitásával már foglalkoztunk.

Marad tehát még két vádlott tanfelügyelő, a kiket oly sulyos váddal illetett Pável püspök, melyek ha igazak lennének, megérdemelné mind a két tanfelügyelő, hogy a magyar közvélemény irgalom nélkül sujtsa őket és követelje gr. Csáky úr — nem a szokásos hivatalbeli áthelyezést, hanem egyenesen azoknak elbocsátását és törvény elé állitását.

Természetes, hogy mi nem tudhatjuk, hogy minö bizonyitékai vannak Pável püspöknek ezen vádak beigazolására, melyekkel két legjobb nevü, leglelkesebb kir. tanfelügyelőt a nyilvánosság előtt vádolni szükségesnek látott. Ezen vádak visszhangot fognak kelteni nem csak hazánkban, de egész Európában. A legelső pedig Románia s ebben a Liga rendelkezése alatt álló hazai és külföldi fizetett sajtó lesz az, a mely iszonyuan be fogja fekettini a magyar kir. tanfelügyelői intézményt, hirdetvén világszerte, miszerint a magyar kir. tanfelügyelők rendezik Unguriában a remzetiségek s legközelebb az oláhok ellen a szerintük vándal, tatár, basi-buzuk fele demonstrációkat.

Magyar kir. tanfelügyelők lennének okozói a Nagyváradon történt tetemes anyagi károknak, templomok püspöklak, szemináriumok rombolásának, ártatlan vértanoknak?! Az egyik tanfelügyelő, egy oláh pap, még pedig állásától megfosztott és nyugalmazott pap neve alatt, a román nemzetiség s közösek az addig hazafias érzületünek tartott Pável gör. kath. püspök ellen izgató röpiratot irt volna; a másik ezen röpirat megjelenése után demonstrátiót rendezett a püspök személye, lakása, sőt a Nagyváradon lakó összes román értelmiség ellen

Ez a két tanfelügyelő okozott a nagyváradi oláhságnak a „Telegr. Román" szerint nem tiz, hanem harmiucz-negyven ezer ft kárt. Ez a két tanfelügyelő hurczoltatta meg az összes magyar lapokban Pável püspöknek ez ideig á'talán tisztelt nevét. Ennek a két tanfelügyelőnek lelkéhez száradna a huszár-lovak patkói által összetapostott magyarok ártatlan vére. Ez a két tanfelügyelő dulta fel a magyarok és románok közbékéjét, ök okai annak a tenger piszoknak, melyet most a hazai és külföldi oláh lapok a magyar nemzet ellen szórnak.

Van-e magyar ember, a ki e legsulyosb vádakat meghallgatás nélkül elhinné és a két tanfelügyelőt elitélné és csak azért, mert ezt Pável püspök mondotta beszélgetés közben az öt interwieuvoló hirlapirónak?

Vajjon az lesz-e e püspöki nyilatkozatnak közvetkezménye, hogy ki sem hallgatják azt a két tanfelügyelőt, hanem egy reggel arra ébrednek, hogy az egyiket áthelyezik hivatalból sürgösen Máramarosba, a másikat épen Csikországba?

Ama püspöki vádak sokkal sulyosabbak, hogysem ilyen kurtán lehetne a dolgot elintézni. E vádak mélyen érintik az összes tanfelügyelőket, magát a tanfelügyelői intéményt, sőt magát a vall.- és közokt. miniszteret, a ki olyan tanfelügyelőket tart Arad és Bihar megyében, a kik közül egyik az oláh pap nevében izgató röpiratot irt, a másik véres demonstrácziót rendezett.

Itt csak is a legszigorubb vizsgálat fogja kideriteni, ha vajjon igazak-e a püspök vádjai.

Elvárjuk a közokt. miniszterttől ugy a saját, mint a tanfelügyelői testület reputatiója érdekében, hogy csakis a legszigorubb vizsgálat után fog intézkedni e két vádlott tanfelügyelő sorsa felett.

Felhivás

a magyar dalárda t. pártoló tagjai és a dalkedvelő férfi közönséghez.

Az 1892. évben Budapesten tartott országos dalárünnepély alkalmával *Fiume* város mint e pallitásának, valamint a fiumei magyar dalkörnek meghivására az országos egyesületi közgyülés egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy a legközelebbi országos dalárünnepély 1894. évi május hó 13, 14. és 15. napjain a pünkösti ünnepek idején Fiumében fog megtartatn

Ugy az egyesülethez érkezett meghivások hangjának ösz nte melegsége, mint az alkalom eléd volta, mely szerint a kies *magyar tengerpart és hazafias érzelmü Fiume*

Mese.

Előérzet.

(A „Brassó" eredeti tárczája.)

A könyve fölé hajolt, s idegesen turkált ujjaival fényes fekete hajában.

Iván különben, mikor tanul, mindig igy szokott.

Néha-néha bela bámult a lámpa fényébe, vagy nézegette egy-egy szerencsétlen kis szunyog vergődését, a mint kinos erőlködésel kavarta bele magát a lámpa burján lefolyt petroleumba.

A nyitott ablakon a lámpaénye egymásután szalámgózak be siró énekléssel ezek az apró éjjeli muzsikusok, bele a kész veszedelembe, mint a csalódott szivü ongyilkosok.

Csillagos, szép juniusi este volt.

Grüner Izi éppen most végezte be vacsoráját, a mi mas szovai annyit tesz, hogy kicsiszolta a körmeit.

Russtor Iván ugyan kinálta pénzzel, de ez az igényteleu kinézésü zsidó fiu, a kit csak ugy, csapa szeretetéből vett magához a két elvalhatan, jó barat, Iván meg Balog Józsi, szerenyen megköszönte, a azt mondta, hogy ö már uzsonnát, az elég lesz neki holnap reggelire is.

Aztán felvette a kabátját.

— Megyek a redactióba.

Iván reá nézett, s tovább olvasott. Ez azt jelentette nála, hogy: jó!

Az ismos, széles válu fiu, olyan biztatóan nézett a sirdogáló asszonyra, hogy az megnyugodott.

Elfutott a négy év, csak a szigorlatok voltak hátra.

Mikor Grüner Izi kilépett az ajtón, Iván felkelt az asztalból, s az ablakon kikiáltott.

— Ha meglátnád Józsit, mondd meg, jöjjön haza!

— Hová ment?

— Szinházba készült.

Nyugtalan, sajtságos kellemetlen hangulat nyomta a lelkét.

Balog ma sok pénzt kapott hazulról, s azt mondta, hogy a szinházba megy. Neki nem volt kedve, otthon maradt.

Négy év alatt soha sem aggódott érte. Soha egy szóval se czivódtak, mert Balog ugy engedelmeskedett neki, mintha rabszolgája lett volna.

De az utóbbi időben különösen viselte magát. Bujkált előle, mintha féline, titkolt valamit, a mit nem akart neki megmondani

Az orosz nem szerette a zajos mulatságokat, Balog még ugy se. Miért aggódik hát?

Zsebre dugta a kezét; setált a szobában, mint a ki nyugtalanul várakozik.

Megunta, lelüt.

Nem fogott az esze ma este. Olvasott, aztán boszusan forgatta vissza a levelekat; a mit elolvasott, nem értett belöle egy szót sem.

A czigaretlája untalan kialudt, az óra mulatói pedig olyan lassan, bosszantóan lassan vánszorogtak, mint egy béna koldus.

Tizenegy telé mégis elindult.

Az egyik fiu ott tengődött valamelyik szerkesztőségben.

Táviratokat fordigatott, éjszakákat virrasztott, keserves, szemrontó munkában, de nem szerette, ha a két jó fiu tulságosan figyelmes volt irányában.

Különösen Balogtól félt, a ki mindig megvendégelte, ha máskép nem, hát erővel.

Pedig azok nagyon szerették. Nem tudták, hogy sajtosnek rajta, mig azán Russtow kitalálta, hogy belogadják ingyenes lakótársnak.

Kibirják ök azt a kicsi fizetségét!

Azóta aztán ö lett a különbözö természetü, de egyberjárt lelkü két barát közt a lelki kapocs, mint erős oszlop közt egy merfsa vezet.

Balog Józsi és Russtow Iván együtt nőttek fel, együtt iskolázták, de bár szerették egymást mint kéttestvér, gondolkozásuk soha sem egyezett.

Az Iván apja valami poétikus lelkü orosz lehetett, a ki a forradalom idején ragadt itt, a Józsé meg pap, ki korán elhalt, s fiába aztán leányos gyönge természetet öntött az édes anyja.

Az orosz erőteljes, szép gyerek volt, daczos, erőszakos természetü, mint valami szarnok, s mig együtt növekedtek, a vécna, gyönge Balog Józsi megtanulta félve szerelni öt. Ugy kisérte mint az árnyék. Félt tőle; engedelmeskedett neki, az pedig megvédte, segitette mindenütt, ha valami baja volt.

Mikor az egyetemre kerültek, a szegény papné a fiát siratta, s mégis az Iván kezét szorongatta, hogy figyeljen a fiára, viselje gondjai.

Már szinte rátette a kezét a villamos csengő gombjára, hogy kiereszteese magát a kapussal.

Akkor meggondolkozott.

Miért?

Mire való ez a gyerekes nyugtalanság?

Előérzetekben csak a babonások hisznek!

Visszament.

Kioltotta a lámpát; lefekütt. Szeretett volna elaludni, de nem tudott.

Kerülte szemeit az álom, pedig nagyon várta.

Próbált egyébre gondolni, s mindegyre azon vette magát észre, hogy a vézna Józsit látja maga előtt, kigyult mámoros arczczal, a mint muzsikáltatja magát, a mint örülten kiabálva fut az utczán; a siró, jajveszékelő szegény asszonyt otthon.

Megdörzsölte szemeit.

Bolond, képtelen gondolatok! Hogy is eszelhet ki az agya olyan dolgot, a mit valószághan soha meg se gondolt, nem hogy latott volna?

Jaj, de bolondság!

De háttha! Hisz nem akárhányszor megtörténtek, hogy olyan kimagyarázhatatlanul egyszerre gondoltak, mondtak, tettek valamit?

Ah! ostoba fantázia! Ekkor együtt jártak, egy dologgal foglalkoztak, ezért volt! Együtt nőttek fel, összenőtt a gondolkozásuk! Kitalálták egymás gondolatát.

De háttha éppen azért nyugtalan ma!

Nem, nem, bolond, czikk képzelődés az egész! Ma beteg, nincs jól — ez az egész,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

lesz az országos magyar dalünnepélynek szinhelye, az országban létező magyar daloskörökek, dalárdáknak hazafias és erkölcsi kötelességévé teszik, hogy az ünnepélyen minél nagyobb számban résztvegyenek.

Kétszeres oka van a mezelenépsre a Brassó Magyar Dalárdának, mert man festálnia kell résvrételével a magyar nemzeti dalnak terjedését s igazolnia kell a magyar lay erkölcs-szellemi és anyagi zmosodását, erősödését hazánk délkelet vége dékerül s.

Dalárdink mint minden időben, úgy most is felfogni és átérezni tudja a kötelességet, melylyel a magyar nemzet-testnek, szeretett hazájának s közelebbről a brass i magyar szabadalmak tartozik. S épen ezért nem riad vissza az előre láthato akadályok s nehézségektől sem, melyekkel megküzdeni, kell, hanem bizva a működik erkölcsi erejében s akaratában és a t. pártoló tagok jóakaratu támogatásában, folyó évi aug. 14 én tartott választmányi gyűlésen elhatározta, hogy *1894. május 13, 14 és 15. napjain a pünkösdi ünnepek idején a finmi országos dalünnepélyen versenyjellegu ének versz.*

Hogy tehát e finmei kirándulás eredménye dalárdánk jóhirnevéhez egy uj dicsőséggel fűződhessék, hogy pártoló tagjainkkal szemben fennálló alapszabályszerü kötelezettségeinknek itt is megfelelhessünk, bátrak vagyunk az olvasó szives figyelmébe ajánlani alobbi tehirásunkat. Ugyanis:

1. Kérjük azon dalkedvelő férfi polgártársainkat, kik a mindahhoz megkívánatlo hanggal, zenei hallással és a mütal müveléséhez szükséges kedvvel és idővel rendelkeznek és ezen dalünnepi kirándulásban mint működő tagok résztvenni kivánnak, folyó hó 26-ig a dalárda tünkegénél vagy karnagynál jelentkezni, 27-én délután 4 orakor pedig az egyleti helyiségben (Kolostor-utcza 13. sz. 1. em.) a hang és zenehallás megtörténése a hangszerhez való beosztás végett megjelenni sziveskedjenek.

2. Minthogy az országos egyesület köpontu elnökségétől vett hivatalos felhivás szerint a dalünnepélyen részt venni akarók száma — a finmei rendezőség határozott kivánságára — már e hó 20 igbujelen- ednő tisztelettel kérjük azon tisztelt pártoló tagjainkat (férfiakat és nőket) kik a finmei dalünnepélyen jelen lenni kivánnak, hogy elobbi szándokukat a dalárda elnökénél (Józsa Mihály urnál, Bolonya, Kut utcza 1. sz.) szintén e hó 27-ig jelentsék be, és az ünnepélyen való részvétel fejében alapszabályilag megállapitott 2 frtot fizessék be.

Azon reményben, hogy ezen országos dalárünnepélyben nem csak mi dalárok fogunk részt venni, hanem tisztelt pártoló tagjaink sorából is jelentkezni számban fognak a kirándulóhoz csatlakozni, s ennek kapcsán fenti kérésünket bocsás figyelmökre méltatni, maradunk

hazafias tisztelettel:

Brassó 1893. aug. hó 18.

A magyar dalárda elnöksége.

Politikai hirek.

A miniszterelnök utja. Wekerle miniszterelnök, kit ő felsége kedden több órai kihallgatason fogadott, aznap délután Nopcsa báró társaságában nagyobb kirándulást tett a környékre. Este a miniszterelnök az udvari ebéden vett részt és Kálnoky gróf külügyminiszterrel hosszu ideig értekezett. A miniszterelnök szerdán Popovics osztálytanácsos kisértetében Ausseebe utazott, a honnét Bécsbe fog menni. A miniszterelnök ischli tartózkodása alatt Pápay osztályfőnök is itt tartózkodott.

—

Szilágyi igazságügyminiszter utja. Szilagyi igazságügyminiszter három-négy heti tartózkodásra Tátrafüredre utazott, távollétében a miniszteriumot Erdélyi államtitkár vezeti, s a miniszter csak bizo nyos fontosabb ügyeket intéz el személyesen, melyeket a miniszterium posta utján küld el ideki.

—

A jövő évi költségvetés. A magyar törvényhozás ősszi ülésszakat igen nagy mértékben fogják igénybe venni a kormány-eloterjesztések; a jövő évi költségelőirányzatot Wekerle miniszterelnök kimeritő expozé kisértetében, (mely alakumat elöreláthatólag a zon helyzetben lesz, hogy a valuta-kérdésről is nyilatkozzak). már a képviselőház első üléseinek valamelyikén fogja beterjesztani.

„Hazaárulók."

(Lepleszések a nagyváradi gőrg katholikus olah egyháznegyükről.)

Vettük Pituk Béla Nagyvárad egyházmegyei gör. kath. plébános „Hazaárulók" czimü röpiratát, a mely lángoló hazaszeretet melegével van irva és némi tulzással mellett is nagyon megördemli az elolvasást Meleg részvétünket keltik fel azon sorai, a melyekkel üldöztetését eseteli. „A törvény a legnagyobb gonoszterőnek is megengedi a védekezést, sőt ha nem akarná magát védelmezni, hivatalbol állit melléje védőt. Püspökom megvonta tőlem ezt az önvédelmi jogot."

Ez és az ezzel hasonló sorok mélyen megiitkózest keltenek. Atyja honvéd volt 1848—49-ben, tőle örökölte a hazaszeretetet. Tévedessi daczára is — merő ki ne tévedhetne — elmondhatjuk róla, ha röpiratát átolvastuk: Bizony, ez ember megszenvedett magyar hazafiságáért, megérdemli részvétünket!

Röpiratából közlünk — terjedtebb mértben — egy kis kivonatot az alábbi részletekben:

*

Világhódító Nagy Sándor meghallván, hogy katonái között van egy, a kit szintén Nagy Sándornak hivnak, de a ki időlőtte gyanán viseli magát a harczteren, maga elé hivatá a névrokonát s igy szólt hozzá: „nagy tagadd meg a nevet, melyet viselsz, vagy fellelj meg neki emberül!" É n, ki e hazaszeretőt szivem, e haza kenyerével táplálkozom, ki itt születtem és itt akarok meghalni is, miként tagadjam meg magyar hazafiságomat és miként meliőzzem hallgatásommal a sok visszaéléseket, melyekkel magyar nemzetemet illetik? Ha én hallgatok, beszélni fognak a körek, szólani fognak a hegyek, a völgyek, az érzéketlen tárgyak. Kint, szégyent, bánatot szenvedek véremért, de a magyar nemzet, magyar hazám becsületéért, a bizto hatóan is megyek. Én a haza üdvén és boldog jólétén dolgozom. Jó hazafi csak az lehet, ki hazájának valódi s nem képzett érdekeit hiven, önzés nélkül szolgálva, annak jóléte, diessősége, minden türcsége és ezéra vezető eszközzel teljes erejéből előmozditani törekszik.

Ott élnek a kórágyon szerető apám, s bár, mint őlhadnagy két golyóról volt megsérülve, de a világosi fegyverletétel alkalmával sirt mint a gyermek, hogy nem a harczteren esett el a többi nőtelen hősök között. „Fiam — szólt legutoljára hozzám, — szeressed hazádat, ne feledd, hogy minden izedben magyar hazafinak kell lennod örökké, ennek neveltelek én, áldásomnak feloltted csak akkor legyen fogantuja, ha tervemtől nem térsz el soha!" — Szavam elnélt, de a felelet ott volt, kicsordult könnyem lángjában.

Katilinária lelkűlteit oláh Herostrátesekért sem lelkemet, sem hazafias meggyőződésemet nem tagadom meg soha. Életemben az voltam mindig, az leszek koporsóm bezárátig. Ez, ki csöndes faluban zajtalan mun kával hordtam az apagat az emberiség boldogságának nagy épületéhez, korán kezdtem megismerni az oláh alprólétának, s igyekeztem a nekem kiszabott szűk működési kereletben, távol tartani mételyező behizelgésiktől. Nem ismertem fáradságot, akadályt, áldozatokat, melyeken keresztül átgázolni ne igyekeztem volna hiveimért. Szivem egyetlen alma az volt, hogy minden erőmet megfoszitve, felköltsem magamban a valódi hivatás emberét. Egy szentelt tüzhelyet akartam épiteni melynek alapkőve a magyar nemzet iránti rokonszenv, a magyar hazaszeretet volt volna alapkőve, erős, szilárd, hogy meg ne ingassa semmi fergeteg, be beutsa semmi vész és körüse bőke s áldás szelleme. Láttam, hogy mindanott karvalyként tépték a mit sem gyanitó jószivű pórok szivéből a legnemesebb érzést, a hazaszeretetet, szért én a tanitói figyesség és lelkesedés aczéljával iparkodtam a hazafiság igét ismét bennök felkölteni, megsvilárditani. Az itt elsőoroit adataim arra fognak vallani. És hogy utamból téive dobtak, lelkem fájó érzeményével vallhatom be, nem rajtam multk, hogy a legiszátlab lelkiismeretlel megkezdeti müvemet nem érvényesithetem már személyesen az oláh nép hazafias utra terelésében, hanem csak tollammal intézem hozzá ezentul szózatomat.

Anaxárchus, Nicoeeout, cyprusi szarnok által elfogatván, a halál egyik legborzasztóbb nemével végeztetik ki. Ugyanis kivajt szikláüregbe helyeztetve, vaskalapácsokkal agyontöröttek. Midőn igy zuzták, igy kiáltá a szarnokhoz: „Zuzd csak Anaxarchus husát és csontjait, magát Anaxarchust (Ielkét, az ő jobb részét értvén) nem fogod összezuzhatni!"

(Folyi kov.)

Román dolgok.

(Pituk Béla gör. kath. lelkész és a gör. kel „Telegraful Roman.")

„A szegény és gazdag összetalálkozának." A szeben „Telegraful Roman" imigy leckéztetí a bünös papot (un prwot pacatos) és a nagyváradi tüntetőket?

„Es mi a Pável püspök büne, melyet Pituk follterlitt? Az, hogy püspökségben mindenütt a román nyelvet használják. Nu jól van! Hát nem tudták ama hazafiak, valmeddig Pituk tel nem nyitotta szemelket, hogy a nagyváradi gör. kath. püspökség román püspöki kerület? Nem tudták e, hogy a püspök román és hogy románnak kell lenni? Ha egyéb helyről nem, de a püspöki lakás előtt elvonuló „Oláh püspök-utcza" elnevezésről megtudhatták volna.

Nem tudták-e, hogy az a nyelv, a melyen a gör. kath. püspösséget igazgatjak, egyszersmind az istentisztelet nyelve is, ennek pedig a román nyelvnek kell lenni? Még a magyar ajku gör. kath. egyházakban is a román nyelvnek kell az istentisztelet nyelvének lenni? Hm! hm! Szerk.) Nem tudták-e, hogy a nagyváradi gör. kath. egyházban a román nyelv az istentisztelet nyelve?"

„Pável püspök semmi uj dolgot sem tett, csak megtartotta azt, amit talált, a mit Mária Teréza alban a püspöki kerületen létesitett, a szent Unió terjesztése érdekében."

A Pituk által emlitett egyházak mind románok, de magyarországi vegyitve s a nép nagyobb része beszél magyarul is. Azt kivánni Pável püspöktől, hogy egyházainak hivatalos nyelvét elhanyagolja s hogy bevigye helyett avagy eltiirje a magyart: ez egyház ázulás lenne." (Oh! oh! Szerk.)

Történelmi hazugság az, hogy a nagy várad gör. kath. püspökség egyháznak hivei magyarok voltak. (Ez csak tagadás, de nem bizonyitás. Szerk.) Nem voltak s nincsenek ma.yar gör. katholikusok, hanem csak román és ruthén gör katholikusok. (Ne tudna-e a „Telegr. Roman" a magyar gör. kath. püspökség állitásáért oly sokszor fölmerült magyar-ruthén? Szerk.) A magyarok mind i mai katholikusok és reformátusok. (Hm, hm! hát a magyar lutheránusok, az unitáriusok, a magyar ajku Mozes hitüek hova leltek? Szerk.)

Hanem most következik a java.

„Azonban, ha ugy lenne, mint Pituk mondja és vele a magyar lapok, hogy az emlitett gör. kath. egyházak hivei magyarok voltak a püspök csak kötelességét teljesitené ha azokat, mint az ő román egyháznak hiveit, eloláhositaná! Vajjon a román kath diákusok és reformátusok mászkép tennének-e amaz oláhokkal, a kik az ő egyházaikba átlépnének, mint azt, hogy gyorsan a azonnal elmagyarositanák. — Hazaárulás-e románnak lenni Ungariában? Quod uni justum, alteri aequum."

Ebből kommentár nélkül is eleget tanulhatunk s fölleg azt, hogy Magyarországon a magyar nemzet fiait a vallás köpenyege alatt eloláhositani nem hazaárulás. Az ilyen ham s tudomány hirdetése idézi elő aztán a Pituokat maguk az oláhok között. Még a féreg is védekezik megtámadóival szemben, csak a magyar legyen saját hazájában olyan gyáva, hogy ne szólaljon fel véreinek ienyl merészen fölvő eloláhositása ellen?!

HELYI HIREK.

— Ő felsége a király tiszteletére, születésnapja alkalmából, Brassó is hódolatteljes ünnepségek szinhelye volt. Csütörtökön este a katonai épületek, a nyugdíjintézet a tőbb magánház ki volt világitva. A fekete-utczai katonai laktanya homlokzatán fényes szépen hangzó s nekünk jóleső szavak voltak olvasha-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundação pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

tók: „Éljen a király!“ A helyi ezred zenekara disztakarodót tartott a város utcáin. 18-án reggel a katonaság részére a fapiaczon tartatott tábori mise, míg a polgárság és hivatalok a r. kath. plebánia templomban hallgattak misét az uralkodó életeért.

— A kustozzai csatakép kiállításának ünnepélyes megnyitása ma d. lelőtt 11 órakor folyt le díszes közönség jelenlétében. a m. k. főreáliskola tornatermében. Lovag Kercek Keresztély cs. és k. tábornok vezetése alatt megjelent az összes helybeli tisztikar. Rov d. szemle után a tábornok beszédet tartott a melyben megemlékezett a csataképek fontosságáról és azok értékéről. Jelezte a kustozzai csata kiváló és döntő szerepét annak egyattal annak befolyását is. Végül köszönetet mondott a mű készítőjének, Ruzicsnak és a jáulta annak tudományozását. — Az óriási plasztikus kép m. y a kustozzai csatatéret és az ezen csatában résztvett hadcsapatokat természetes hűségben a tálat dombormüben, a csapatokat ontrcsyekben tüntető fel s a meggyőzőnek nagyságu s a rajta levő alakok száma körülbelül 100 000. — A kiállítás szept 4-ig lesz nyitva, reggeli 8 órától délutáni 6 óráig. A belépti díjak: kiszmajoros 20 kr., vasárnap 10 krajczár. A helybeli katonaság hétfőn és kedden fogja megtekintení. Vasárnap d lután dedig 4 óráról 6-ig a katonazene fog játszani a tornatermben.

— A brassói r. k. árvaházalapító nőegylet“ javára hétfőn, aug. 21-én a központi szálloddban tartandó színi és zenecestély műsorát a következőkben adjuk:

1. Székely: Souvenir de ma patrie“. Zongora-solo. Előadja PosgayMariska k. a. Kolozsvártól.

2. a) Rubinstein: „A vándor éji dala“.
b) Lassel: „Sagt mir, dass Gott . . .“ „Májusi dal“. Kettős-dalok sopran és alt-hangokra. Előadják Gmeiner Ella és Gmeiner Julia kisasszonyok; zongorán kíséri Lassel Rudolf úr.

3. Pekete: „Bál után.“ Magánjelenet; Beno Ferencz ur.

4. Wieniewski: „Faust-ábrándt“. Hegedusolo zongorakísérettel, Hegedü: Honigberger Helén k. a. Zongora: Honigberger Róza k. a.

5. a) Krüger: „Bölcsődal.“
b) Saint-Saens: Aria a „Sámson és Delila“ czimü operából.

6. a) Stanger: „Ó megtért.“ — Dalok sopran-hangra. Előadja Gmeiner Ella k.-a. Zongorán kíséri Lassel R. ur.

6. Lunn: „Apró felírattérések.“ Vigjáték 1 felvonásban.

Közreműködő személyek: Honigberger Helén és Róza kisasszonyok, Biró László Beno Sándor, Lakatos Jenő, Mihelyles Károly, Kovácsy Albert és Szécsey Endre urak.

A mint e műsorból, mely eredetiben két nyelven beszél, fkár: hogy mar nem három nyelven) látható, hogy a hétfő estély igen érdekesnek és élvezetesnek ígérkezik. A felhívás e késői megjelenése annak tulajdonítható, hogy a fenforgó körülmények folytan szinte rögtönözni kellett az estélyt. Felhívjuk tehát ez uton is a közönség figyelmét.

— Földrengés. Csütörtökön, e hó 17 én d. u. 3 óra 36 perczkor hatalmas két, 8—10 másodpercig tartó, lokés reszketető meg Brassó talaját, melyet a város minden részében igen szélesen éreztek. Az ingás iránya déi-északi volt, s jellemző, hogy sem annak tartama alatt, sem azután még csak szelő sem volt érezhető.

— Futtatás. A Barcza Roszsnyón álláomásoró huszároczat tisztikara ma délután Roszsnyó és O-Tohán közt lóversenyt rendezett. A versenyek helyszínére a m. ál vasutak forgalmi főnökége külön vonat indulásokat iktatott. A verseny lefolyásáról jövő számunkban szólunk

Circus. Éléggé látogatott előadásokat tart estenként az itt időző Wolther testvérek müvész társulata. Az érdeklődés czélpontja most is Dittrich az ezüstvirág.

— Dalestély. A brassói ev. ref. egyházi dalárda holnap vasárnap tartandó dalestélyére, melynek műsorát mult számunkban közöltük, felhívni kívánjuk magyar közönségünk figyelmét. Latogassen el oda mindenki a ki teheti, mert jótékony czélt mozdít elő a pártolással.

— A brassói árucsarnok szövetkezet aug. 10-én tartotta közgyűlését, melyen az ügyletvezetőség megtartotta beszámolóját. Ebben elmondja, hogy a tagok részéről is oly nagy a közönyösség a szövetkezet irányában, hogy megesik az, miszerint némelyek otthon olcsóbban árulnak egyes czikkeket, mint maga a csarnok, s igy azt czéljai elérésében gátolják. Az eddig mutatkozó eredmény gyengesége a kedet nehézségeinek tulajdonitható. A közgyűlés a jelentést tudomásul vezsi.

Második tárgya a közgyűlésnek az igazgató tanács azon előterjesztése volt, hogy a szövetkezet érdekeinek előmozditása nem tartatván szem előtt, utazók tartása lehetetlen, sőrszul nagyobb tevékenység kifejtése nem áll a szövetkezet módjában, oszoljék fel. Miután azonban időközben a brassói keresk. és iparkamara, tekintettel a szövetkezet nehéz alakulásaira, erre felhivta a kereskedelemügyi miniszterium figyelmét és ettől szárnyra segélyt kért, az igazgató. tanács e pont tárgyalásának elhalasztását kérte, mindaddig, míg a miniszterium ez ügyben határoz. Hosszzabb vita után a közgyűlés kimondta, hogy erre három hónapi időhaladztát ad. Felügyelő tagokká megválasztattak: Hosshaimer Adolfés Lootz F.

— Rendőri hirek. (Ovintzkedés.) Megnyugtatásul szolgáljon azon tudattás, hogy sem magyar, sem roman r szerü veszteczgar nem rendelteté el, hanem csak is azon intézkedés tetetett, hogy a Romániából jövő utasok Predeálon orvosilag megvizsgáltatnak és piszkos lehemmel, valamint ilyféle betegek fertőztésétől tartók, a miskli szoban, hogy ez által az utazás megszakittatnék. — Visszahagyatott tegnapelott a postás távirda hivatalban egy esernyő, mely a városkapitányságnál átvehető.

— Hangverseny. A katonai zene kar vasárnap a Központi (Central No 1) szálloda kertjében, kedvezőtlen idő esetén a termben hangversenyt tartj, melynek műsora következő: 1. Kral: Bécsi helyőrség indulója. 2. Balté: „Czigány nő“ nyitány. 3. Ivanovici: „Suspinul“, keringő. 4. Meyerbeer Nagy ábrándt a „Hugenottak“ czimü operából. 5. Wagner: Bevonulási induló a „Tannhäuser“ operából. 6. Czibulka: „Magyar dal“. 7. Weiteschek: „Bécsiesen“, nagy egyveieg. 8. Waldteuffel: „Mindig vagy soha“, keringő. 9 Donizetti: Záradék „Luczia“-ból. 10. Millökker: „Gyorsan, mint a villám“, galopp.— Kezdete este fél 8 órakor; belépti díj 50 kr.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Tudomásul A Csernátfaluban a Jilk- féle sörkertben vasárnap aug. 20-án az ev. ref. egyház harang-alapja javára rendezett nyári mulatság iránt érdeklődőknek illetve azon résztvenni kivánóknak szives tudomásukra hozatik, hogy e napon a Hosszutaluban közlekedő rendes vonatokon kivül délután 3 óra 2 perczkor egy rendkivüli vonat is fog indulni, mely a vendégeket este $^{9}/_{10}$ órakor fogja onnan vissza szállítani.

— A Noaban a Schmidt féle vendéglőben („Elisium“) tervezett és már két izben elhalasztott hangverseny ma szombaton augusztus hó 19 én tartatik meg a katonai zenekar által — természetesen inszt csak kedvező idő esetén. Ez alkalomból egy 8 kocsiból álló különvonat fog a Noáig közlekedni, mely a sétatéri állomásról délután 4 órakor indul, visszafe pedig 9 órakor jön. A hangverseny kezdete d. u. 5 órakor, vége esti 8 órakor.

— A „Telegraful Roman“ megemlíti ugyan Moldván Gergely rúpiráttt a „Politikai szédelgők“ et, de nem tartja érdemesnek vele foglalkozni. Pedig kellene ám; mert vagy igaz, a miket Moldován ir, vagy ragalom és ez esetben sajtópört kellene ellene inditani mindazoknak, a kikről azt irja, hogy Romániából titkos segélyt huznak.

— Bem tábornok kulacsa. A szaszszebesi szászok ünnepiik alkalmával Bem tábornok a postamesternél Varró Elemér volt szallva. A gyors kivonulás közben kulacsát a postamesternél felejtte. A házi gazdának a viszonyok következtében nem volt alkalma arra, hogy a tábornoknak a kezéhez juttassa ezt a kulacsot. A testvérének Varró Gerőnek adta emlékül, ki azt nem régiben, a kolozsvári orsz. erekiye muzeumnak, melynek Bem tábornokról már nagyon gazdag gyüjteménye van kölcöite be. A kulacs fölliterszerű nagyobb, körbe kötött üveg. Szíján az ezüst ékben van szerva, de soha nem lett a használat. Az üveg nyaka is letörött az idők folyamán.

Excelsior kávé

legjobb a pörkölt szemes kávé, erő, zamat és szaporaság tekintetében az ellényszerbeli igényeket is kielégíti,

az Excelsior kávé

saját mód szerint pörkölve, a legkiválóbb fajtak keverése és **sokkal** jobb, mint a sokszi forgalomban előforgó utánzatok, melyekhez 25% **megtakarítást** nyujt és hónapokon át megtartja erejét és zamatját. **Minden takarékos házi asszony tegyen az Excelsior kávéval egy próbát** és gyönyörű meg szép lesz a pesztalatból annak felhimulhatlan tulajdonságairól. A finomabb 00-ás számu minőségének ára 2 frt 40 kr, középfinom 0-ás számu 2 frt 20 kr kilónként. 1. $^{1}/_{2}$ és $^{1}/_{4}$ kilós **törvényesen védett és véédjegyel ellátott csomagokban.**

KAPHATO BRASSÓBAN:
ZINTZ HENRIKNÉL, PORR EMILNÉL és TEUTSCH és TARTERNÉL.

Első magyar gőz-kávépörkölde
Wertheimer és Frankl Budapest.

BIZTOS JÖVEDELEM

ajánlkozik tisztességes egyénnek sorsjegyekkel reszkelltetésre való elárusitása által egy budapesti első rangu bankintézet számlájára. Ajánlatok az ügyiratok átvétele végett „J. D. 12“ czimen Dunaberg J. hirdetési irodájába, Budapest, V., Deák Ferencz-utczа 14. sz. czimezndők.
361 (4 0)

TANONCZ

jó bizonyitványnyal felvétetik

IRK KÁROLY

füszerkereskedésében, Kapu-utcza.

Egyedüli és biztos segély

pivesztett, vagy elgyengült férfiereinél impotentcia az uj cs. és kir. szabadalmazott készitékkel. Ésszre nem veheto, kiválóbb, jóllálás mellett árfalmalian, kellemes, az impotent kizáró gyógymód.

Hirneves tanárok elismerő okiratai és legmelegebb orvosi ajánlatok.

Teljesen felvigyázgatás hálárainak ezrei érdek nélkül ajánlják használatát.

Postai szétküldés és csomagolás titokkarto Tartalom és szálló ki nem veheto.

Dr. Carl Altmann

WIEN, VII., Mariahilferstrasse Nr. 70.

Rajzrakat kivánatra ingyen és bérmentve (3-ig) mentve küldetnek.

FONTOS

háziasszonyoknak és mosó-intézeteknek!

Csak egyszeri tanitás után mindenki könnyen felfogható, hogyan szerint elsajátitatja a **ruhamosást** és kitünő **fényvasalást** minden vasalóval, **erős nyomás nélkül** a hirneves árfalmalian

havasi gyopár-ezüst ruha-fénynyel,

minden eseközlyebb megerőltetés nélkül.

Itt tartózkodnak az „EUROPA“ szálloda-ban, ma, a csak **8 napra terjed 17—24-ig.** A tanitás ára 1 frt. Tanláható délután 2—4 órig. Délelőt okitatást adok a kaszárnyákban. — Tisztelettel

Klausman J.,
cs. és kir. eng. magántanitó.

Szakiskola Bécsben.

A „Neues Pester Journal“ 1893. év május 10-én irja: Nyilvános elismerés. Egy néhány nap óta a **fényvasalas** kinnyit meg, odisa a hirneves Klaksbrunn-féle havasi gyopár ruhafény a legjobb ekterni hevezetteztő, mint szüfén a mosás a pst. mosóporral, a mely a rubát és erőt kiméli — és czért Klaksbrunn urnak Bécsből elismerésmet és megelégedésemet nyilvánitom ki — Weissmann Adolf, mosó- és tisztitó-intézete Budapest, Királyutczа 25. sz. a.

Ugyanisten a budapesti ipartanoda által is megtiszeztetett és elismertetett ezen methodus, mint a lehetőleg legtetőn egy helyen egy lecke után otthon a legszebb próbákat tehettek.

1000 elismerés található szives megtekintés végett
1—2

Ismerik a tanulók vidéken is, ugyszolva a vezérnek hatarozzon ko egy-egy: Kornelnerdban Bécs mellett.

Kwizda-féle Restituionsfluid

Kwizda-féle Restituionsfluid

ruhan és arczszinnak, Kohl: Arzner-Magyar-ország bankban k. Kwizda Ferencz jun. és fi.

osztrák cs k. és roman kir. szálló Fő: Kornelnerdban

Ott van mely intézetben, vagy mely szabadban és ugyszolva az ugyszolva szabadban, a hirneves Kwizda-féle restituionsfluid, az ünk mereszeg-e más fp. ábrázatai, hogy a Kwizda-féle restituionsfluid

ÉRTESITÉS.

Brassóban a már **40 év** óta fennálló, a magas miniszterium által engedélyezte

Vautier (Votyé)-féle intézetbe

minden időben vételnek fel leányneveldének a kereskedő fetőtelek mellett:

1. Az intézetben lakás, teljes ellátás s az alább elősorolt kötelezett tantárgyakban való oktatásért fizet egy-egy tanuló 300, szax: hátomszáz forintot egy iskolai évre még pedig félévenkint előre.

2. A nem kötelezett tantárgyakban való oktatás dija a belépéskor külön állapittatik meg.

3. Kik nem az intézetben laknak (künnlakók), azoknak évi tandija attól függ, mily mértékben veszik igénybe a tantárgyak tanitását.

4. Szerződés vissznyok közöt élő uri családok gyermekei, vagy ha egy családból több növendék lép az intézetbe, részben dij-elengedésben részesülhetnek.

5. Zongora és butor használásért minden növendék 5 frtot fizet egy évre.

6. Ha a növendék az intézetet a tanév első felében barmikor elhagya, mégis tartozik a fent kiitt összeg felét megfizetni; ha pedig a második felévet is megkezdette, ugy az egész összeget fizeti, habár az év befejezte előtt el is távoznék.

7. A bennlakóknak magukkal kell hozniok: 6 inget, 6 gatyát, 6 pár harisnyát, 3 szoknyát, 4 halókabátkát, 1 matráczot, 4 lepedőt, 2 párnát, 4 párnahéjat, 1 paplant, 2 törülközőt, 2 asztalkendőt, 1 rend evőeszközt, 1 kávés csészét kanallal és 1 iró pohárat.

8. Az intézetnek rendes orvosa van, ki a növendékek egészségi állapotai minden időben figyelemmel kiséri. — Betegségi esetekben azonban az orvost és gyógyszert a növendék fizeti.

Kötelezett tantárgyak:

Hittan	Román nyelv	Földrajz	Természettan
Magyar nyelv	Franczia nyelv	Történelem	Szépirás
Német nyelv	Számtan	Természetrajz	Rajz

Kézi munka.

Nem kötelezett tantárgyak:

Angol nyelv Olasz nyelv Görögnyelv Ussás
Tornászat és táncz Pianino és ének.

Jegyzet. Az ezelőt kiadott értesitések érvénytelenek. Szünidő (vakázió) alatt 20 fr havi dj fizetendő.

Brassó, 1893. augusztus hó.

Tisztelettel
Vautier,
intézeti igazgató tulajdonosnő,
az arany érdemkereszt birtokosa,

(369) 1—3

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

SZÜLŐK,

kik iskolát látogató gyermekiknek egy német családnál

tisztességes ellátást

óhajtanak biztosítni, forduljanak e lap kiadóhivatalához, hol bővebb felvilágosítás nyujtatik. (370) 1—2

Szép lakás.

A brassói kir. törvényszéki épület mellett lévő, uponan épített házban az első emeleti lakás, melyhez **7 szoba**, 1 előszoba konyha, 2 kamra padlás 2—3 pincze, 2 fás kamra, mosokonyha, istálló, kocsiszín, esetleg kocsis- és cselédszoba tartozik.

bérbe adandó,

és még Szent-Mihály-nap előtt elfoglalható.

A lakás több bejárattal bír és esetleg fel is osztható, vízvezetékkel és vízlevezető csatornával el van látva.

Közelebb megtudható Munteanu J. Jordánnál. Lópiacz, 14. sz. a., I. emelet.

Ugyanott egy ócska, de szép és kemény **kerítőoszlat** kovácsolt vasból (körülbelül 16 méter hosszu) olcsó áron eladó. (361) 3—3

Elismerő iratok a társadalom minden rétegéből.

MINTÁK minden tájék felé bérmentve.

Elismert legjobb és legdivatosabb

Női posztók gallérokhoz és teljes öltönyökhez

ŐSZI és TÉLI SZÖVETEKET

különleges szerek vizhatlan loden (darócz), vadász posztókban, Pelzersten posztókat télikabátoknak, női posztókat, női felöltő szöveteket, valamint posztókat minden más czélra — jó, tartós, és valódi szinü minőségben kitűnő szél és gyári árakon, magánosoknak is a legkisebb mennyiségben a cs. és kir. finomposztó- és gyapjuszövet-gyárak **raktára.**

SCHWARZ MÓRITZ

Zwittanban, Brünn mellett.

3·10 mtr. télikabátszövet egész öltönyre . 3.50—24 frtig.
2·10 „ télikabátszövet „ felöltőre . 4·50—20 frtig.
2·10 „ felöltőszövet „ felöltőre . 4·—15 frtig.
2·80 „ Moosledergarn a „ Moosledergarn 5·—20 frtig.
1·80 „ egy egész lodenkabátra . . . . 3·50—09 frtig.
3·25 „ fekete posztó szalon-köntösre . 7.50—25 frtig.
2·17 „ egy nadrágra . . . . . 2·22—11 frtig.

Burkoló posztókendők 1·2 irttól a legfinomabb Himalaja-kendőig.

Utazó- és szántakarók, Plaidek.

Még a legolcsóbb minőségnek is valódi szinűek és tartósak.

Szétküldés utánvét mellett, vagy előre fizetés ellenében.

MINTAKÖNYVEK csak utánvétesen küldetnek. Uj vevők: ek:ő kér bekitöldése mellett, melyet az első rendelésnél leszámíttatik.

Nem tetsző árucikk a vételárt visszatérítem

Jutányos árak!

Olcsó bútorok!

Előnyös részletfizetésre!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, miszerint a legjobb hirnévnek örvendő **Reinhardt Fülöp** czég

aradi bútorgyárát

a helyi piaczon

Grünwald Albert

czégem alatt bizományilag képviselem.

Lakásberendezéseket mindenféle stylben, bármely versenyt felülmuló olcsó árakon — ugy készpénz, mint részletfizetés mellett — szolid kivitelben elvállalok.

Mintaraktár: Kórház-utcza 62. sz. a.

Ugyanott jól berendezett raktár órák, képek, tükrök, vászon- és konfekczió-árukban, olcsó áron és előnyös részletfizetések mellett.

Teljes tisztelettel

128 (21—*) **Grünwald Albert.**

Teljes berendezések!

Táncztanitási jelentés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint ez évi

tánczisko lámat

szeptember hó 1-én megnyitom.

A tanfolyam tartama **3 hó.** Tandij mint rendesen.

Beiratkozhatni naponta a tánczisko la helyiségében **(Hirscher-utcza 9. szám a.)**

Kiváló tisztelettel

FIEDLER FERENCZ,

tánczmester.

Weinstein-féle benlakási intézet

(internatus)

Fekete-utcza 25. sz. a. BRASSÓBAN, Fekete-utcza 25. sz. a.

Növendékek, kik nyilvános tanintézeteket látogatnak, itten (szigoruan rituális) teljes ellátást nyernek.

Hitoktatás; kivánatra zongora és franczia nyelv is.

Egészséges, szellős, tágas lakszobák. A növendékek személyes felügyelete.

Kérdezősködésekre legszivesebben nyujt felvilágositást

WEINSTEIN SÁMUEL,

(371) 1—1 megbízott hitoktató az állami tanintézetekben.

RUMPEL és NIKLAS

mérnökök és épitési vállalkozók

BUDAPESTEN.

Ajánljuk a folyó évi **junius hó 1-től fogva** Brassóban telepitett **vizvezeték berendezési és**

fölszerelési üzletünket

lakházaknak, gyáraknak, nyaraloknak, nyilvános épületeknek stb berendezésére az egészségügy és vizmutan mai állapotának megfelelőleg.

Fürdőberendezések különféle rendszer szerint; **ürszék-berendezések** német, angol és amerikai rendszer szerint; **konyhamosóasztalok, víztelenitési mű, öntözési** stb. **berendezések.**

Sok évi és gazdag tapasztalatok, gyakorlott személyzet és nagy raktár folytán azon kedvező helyzetben vagyunk, hogy minden megbizásnak szakszerüen és a legrövidebb idő alatt megfelelhetünk.

Egyuttal megjegyezzük, hogy minden szükséges kőmives-, föld-, fűtőrago- és asztalosmunkákat, melyek berendezési munkálatainkkal együtt járnak, felelősség mellett elvállalunk.

Tervek és költségvetések díjtalanul. Megbizásokat elfogadunk

irodánk és mintaraktárunkban BRASSÓBAN, tanácsházépület (Buzasor).

Van szerencsénk egyébiránt is hatásosan kijelenteni, hogy mészaki irodánkat és iskolaépitési üzletünket a városi vizvezeték épitésének befejezése és az azzal egy-egy jótállásunk ideje után is a helyi piaczon fenn fogjuk tartani és azt tovább vezetni.

(358.2:—*) **RUMPEL és NIKLAS, mérnökök.**

Hazai gyártmány.

Dusan ellátott raktár **nyári** és főleg **téli**

gyapjutakarókból, futó szőnyegekből és lótakarókból.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemü közönség figyelmébe előforduló szükségletek esetén raktáromat, melynek egyes czikkeit tisztán **hazai gyáraktól,** illetve a **legjobb hirü hazai iparosoktól** szereztem be.

Ajánlom nagy választékomat kitünő minőségü,

tiszta gyapjuáruimból

a legmérsékeltebb árak mellett, a legszolidabb eljárást biztositva.

Tisztelettel

Zacharias János

BRASSÓ, KOLOSTOR-UTCZA 15. SZ. ALATT.

Posta chequeszámla **505 sz.**

„ALBINA“

takarék- és hitelintézet

Giro-számla az o.-m. bankn.ál.

BRASSÓI FIÓKTELEPE

takarék-betéteket 4½%-kal kamatoz, és önmaga fizeti a kamatadót,

váltókat 5½%-tól kezdve leszámitol,

jelzálogra fél értékig **6%**-os kölcsönöket ad,

értékpapirokra és **pénzértékekre** az árfolyamuk 85%-ig,

nemes érczekre és **árukra** ⅓—¼ értékig kölcsönöket ad

5%-tól kezdve,

vesz és **eltad** Budapesten, Bécsben és Bukaresten jegyzett **értékpapirokat, valutákat** és **deviseket** a **napi árfolyamban,**

legjutányosabban eszközöli **fizetéseket** és **incassokat,** ellát és eszközöl **utalványokat az összes** bel- és külföldi **kereskedelmi piaczokon,**

bevált szelvényeket **levonás nélkül** és leszámitol olyanokat lejárat előtt és vesz román értékpapirokkal járó szelvényeket a legnagyobb árakon,

elvállal mindenféle bankszerü transackiókat bizományosi elintézését,

bérbeadja a m. kir. államvasutak brassói **pályaudvaron** közvetlen közelében azzal két vágány által összekötött **Vasut-utcza 45. sz.** a lévő **raktár-helyeit, raktárait** és **téreit,** végül

biztositja az **EQUITABLE** new-yorki életbiztositó társulat képviseletében, az ezen társulatnak rendkivül jutányos föltételei mellett mindenféle kombinacziókban az **ember életét.**

Irodai helyiség: Brassó, Főtér, Kádársor 22. I-ső emelet.

Hivatalos órák: 7½—1½-ig, pénztári órák **8—1** ig.

242 (30—100)

Brassó, nyomatja és kiadja a Brassói Közmüveldés nyomda.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.